

DOCUMENT DE RECOMANDARE PRIVIND APEE

Versiune finală

1. Introducere	4
1.1 Scopul documentului.....	4
1.2 Rezumat.....	4
2. Contextul actual al Achizițiilor Publice Eficiente Energetic	6
2.1 Contextul internațional.....	6
2.2 Contextul european.....	7
2.3 Contextul în zona SEE.....	10
I. Cadrul de reglementare	10
II. Analiza cererii și ofertei de produse și servicii cu eficiență energetică	11
2.4 Exemple de Bună Practică.....	14
I. Contextul actual al implementării.....	14
II. Criterii de selecție și justificare.....	14
III. Promovarea celor mai bune practici.....	14
3. Tendințe existente în Achizițiile Publice Eficiente Energetic	16
3.1 Fundalul creării viitorului EE	16
3.2 Viziunea pentru viitorul APE și mai în detaliu, APEE.....	19
4. Transformarea contextului actual în tendințe viitoare	20
4.1 Principii luate în considerare pentru realizarea recomandărilor	20
4.2 Acțiuni propuse și argumentarea lor.....	20
I. Recomandări pentru îmbunătățirea CERERII din cadrul procedurilor de APEE	21
II. Recomandări pentru îmbunătățirea OFERTEI din cadrul procedurilor de APEE	23
5. Concluzii	25

Glosarul abrevierilor:

DG – Directorat General

EE – Eficiență energetică

EEPP – Achiziții Publice Eficiente Energetic

EFFECT – Modernizarea procedurilor de achiziții publice eficiente energetic pentru o creștere economică echilibrată a zonei SEE

EC's DG Energy – Directoratul General Pentru Energie al Comisiei Europene

ESD – Directiva privind Eficiența Energetică a Utilizatorilor finali și Serviciile Energetice

EED – Directiva privind Eficienta Energetică

EU – Uniunea Europeană

GDP – Produsul Intern Brut

GPP – Achiziții Publice Verzi

HVAC – Încălzire, Ventilație și Aer Condiționat

LCA – Evaluarea Ciclului de Viata

LCC – Costul ciclului de viață

NAP – Plan Național de Acțiune

NEEAP – Planuri Naționale de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice

PP – Parteneri de Proiect

PPP – Parteneriat Public – Privat

REA – Agenția regională pentru energie

RDA – Agenția pentru dezvoltare regională

RIA – Agenția Regională pentru Inovare

SEE – Europa de Sud-Est

SMEs – Întreprinderi Mici și Mijlocii

WTO – Organizația Mondială a Comerțului

SEAPs – Planuri de Acțiune pentru Energie Sustenabilă

1. Introducere

1.1 Scopul documentului

Documentul de recomandare cu privire la procedurile de achiziții publice eficiente energetic își propune să ofere indicații pentru măsurile ce urmează să fie adoptate și implementate de Consorțiul proiectului “*Modernizarea procedurilor de achiziții publice eficiente energetic pentru o creștere economică echilibrată a zonei SEE*”-EFFECT, în scopul creșterii capacității autorităților publice (partea cererii) și a părților private interesate (partea de ofertă) să pună în aplicare proceduri de succes EEPP.

Documentul este rezultatul analizei extinse efectuate în cadrul celui de al treilea Pachet de Lucru al proiectului EFFECT care vizează revizuirea cadrului legislativ și evaluarea experienței în punerea în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a EE prin intermediul procedurilor de achiziții publice din statele membre ale zonei SEE, participante la proiect

Primul pas a fost realizarea unui *Catalog Transnațional al Procedurilor de Achiziții Eficiente Energetic*, care a oferit o imagine de ansamblu asupra Procedurilor de Achiziții Publice Eficiente Energetic ale partenerilor din țările / teritoriile SEE, în scopul de a afla care este **nivelul de integrare** a criteriilor de eficiență energetică pentru procedurile de achiziții publice din zona SEE.

De asemenea, acest document împărtășește **exemple de bună practică** cu privire la EEPP în zona SEE.

Punctele forte și oportunitățile au fost evidențiate în cel de-al doilea pas al analizei, analiza SWOT a punerii în aplicare a criteriilor EEPP de către partea de cerere la nivelul zonei SEE, care a oferit, împreună cu *Catalogul Transnațional*, imaginea punctelor tari și a oportunităților ce pot fi exploatate, precum și a amenințărilor care urmează să fie depășite prin dispoziții de punere în aplicare și implementare a criteriilor EEPP de către partea de cerere (autoritățile publice).

O analiză detaliată a **barierelor și constrângerilor** întâmpinate de partea de ofertă (sectorul privat) în timpul participării la licitațiile publice eficiente energetic a fost realizată printr-un sondaj aplicat părții de ofertă care a condus către un raport final bariere/sector realizat la nivel SEE.

Recomandările exprimate de consorțiu (colectate în timpul Atelierului Transnațional organizat în Octombrie 2012) vor contribui la îmbunătățirea situației actuale a implementării criteriilor EEPP în termeni de implementarea cu succes a procedurilor EEPP și în termeni de creștere a participării ofertanților de produse/servicii/lucrări eficiente energetic la procedurile de achiziții inițiate de autoritățile publice.

1.2 Rezumat

Documentul de recomandare vine în susținerea acțiunii realizate prin proiectul EFFECT de a înființa un cadru comun pentru a sprijini autoritățile publice din zona SEE în demersurile lor de a proiecta și de a implementa proceduri de achiziții publice eficiente din punct de vedere energetic

(EEPP) și de a orienta producția sectorului privat spre zona produselor și serviciilor eficiente energetic, prin înlăturarea barierelor cu care se confruntă mediul privat în participarea la licitațiile publice (inclusiv criteriile de eficiență energetică), creându-se astfel politici de producție și de consum sustenabile, noi tehnologii și noi oportunități de afaceri.

Cresterea eficienței energetice este una din cele mai mari provocări ale secolului 21 pentru toate guvernele zonei SEE și nu numai. În această provocare cu care se confruntă, autoritățile publice au un rol cheie în dezvoltarea și implementarea politicilor naționale de eficiență energetică datorită ponderii achizițiilor publice (aproximativ 16 %) în GDP-ul Uniunii Europene.

După o analiză aprofundată realizată de către consorțiul EFFECT, Documentul de Recomandare rezumă principalele concluzii rezultate și oferă sugestii pentru realizarea obiectivelor activităților următoare ale proiectului care vizează consolidarea capacităților părții de cerere și părții de ofertă în domeniul EEPP.

Recomandările abordează ambele sectoare implicate în mod tradițional în achizițiile publice și să încercă să inducă o abordare complementară pentru următoarele activități.

Acțiunile de susținere în EEPP trebuie să abordeze sectorul public (partea cererii) nevoile și deficiențele concomitent cu sprijinirea sectorului privat care acționează în EE pentru a deveni un partener de afaceri constant al autorităților contractante.

Cei trei piloni pentru acțiunile recomandate sunt informațiile, cunoștințele și experiența și sunt destinate să producă îmbunătățiri pe 2 direcții: de conștientizare și de formare profesională.

Acțiunile de conștientizare vizate sunt menite să crească cunoștințele cu privire la dispozițiile legislative, soluțiile financiare și tehnice, tehnologiile existente, precum și noile evoluții în domenii legate de EE.

Acțiunile de formare ar trebui să crească capacitatea actorilor de a implementa soluții de EE și a procedurilor de achiziții publice și să încurajeze și să consolideze un comportament EE.

2. Contextul actual al Achizițiilor Publice Eficiente Energetic

2.1 Contextul internațional

Acordul WTO cu privire la Achizițiile Publice (1994) (GPA)

GPA stabilește și agreează cadrul obligațiilor și drepturilor Părților cu respectarea legislațiilor lor naționale, regulamentelor, procedurilor și practicilor în domeniul achizițiilor publice.

Achizițiile guvernamentale au fost inițial omise din obiectivul regulilor comerciale multilaterale privind deschiderea accesului pe piață, dar, deoarece se estimează că acestea reprezintă de obicei 10-15% din GDP, aceasta reprezintă un decalaj considerabil în sistemul comercial multilateral.

O creștere a conștientizării cu privire la efectele de comerț restrictive ale politicilor de achiziții publice discriminatorii și de oportunitatea de a umple aceste lacune în sistemul de tranzacționare a dus la un prim efort de a aduce achizițiile publice în conformitate cu normele comerciale convenite la nivel internațional în Runda Tokio a Negocierilor Comerciale. Ca rezultat, primul Acord al Achizițiilor Publice a fost semnat în 1979 și a intrat în vigoare în anul 1981. În 1987 a fost modificat, această versiune modificată intrând în vigoare în 1988. În paralel cu Runda Uruguay, Părțile Acordului au purtat negocieri pentru a extinde domeniul de aplicare și acoperirea Acordului. Acordul privind Achizițiile Publice, care este în vigoare în prezent, a fost semnat la Marrakesh pe 15 Aprilie 1994, în același timp cu Acordul de instituire a WTO. GPA este unul din acordurile „plurilaterale” incluse în anexa 4 a Acordului de instituire a WTO de la Marrakesh, ceea ce înseamnă că nu toți Membrii WTO sunt afiliați la acesta.

Un principiu fundamental important este **non-discriminarea**. În ceea ce privește achizițiile reglementate de Acord, Părțile Acordului sunt obligate să ofere produselor, serviciilor și furnizorilor oricărei alte Părți ale Acordului tratament „nu mai puțin favorabil” decât oferă produselor lor interne, serviciilor și furnizorilor lor.

În scopul de a asigura că principiul de bază al non-discriminării este urmat și accesul către achiziții este valabil produselor straine, serviciilor și furnizorilor străini, există o cerință generală de a publica legi, regulamente, decizii judiciare, hotărâri administrative cu aplicare generală și orice procedură legată de achizițiile publice reglementate de Acord.

Acordul solicită ca invitațiile de participare la licitație să declare în mod explicit, ori în anunțul în sine ori în publicația în care apare, că achiziția în cauză este reglementată de Acord.

Acordul conține un număr de obligații procedurale detaliate pe care entitățile achizitoare trebuie să le îndeplinească pentru a asigura aplicarea efectivă a principiilor sale de bază (articolele de la VII la XVI). În multe privințe, aceste prevederi codifică dispozițiile recunoscute de bune practici în domeniul achizițiilor publice, care vizează asigurarea eficienței și valoare pentru bani. În contextul GPA, ele servesc de asemenea asigurării scopului de garantare a accesului liber la achizițiile reglementate și că aceeași șansă este oferită atât produselor și furnizorilor interni cât și externi care se află în competiție pentru contracte de achiziții publice.

GPA stabilește reguli obligatorii pentru crearea unui sistem de ofertare competitiv, dând furnizorilor, care cred ca achiziția a fost derulată în neconcordanță cu cerințele GPA, dreptul de a apela la un tribunal intern independent.

2.2 Contextul european

Printre primele regulamente emise de fosta Comunitate Economică Europeană la recomandarea Comisiei Europene și a altor instituții cu intenția de a furniza un schimb mai bun și mai echilibrat în statele membre prin intermediul achizițiilor publice au fost:

- **Regulamentul Consiliului (EEC) Nr. 1183/71** din 3 Iunie 1971. Acest regulament se referă la deschiderea, distribuția și administrarea contingentelor tarifare pentru lingouri de plumb și plumb rafinat la anumite cantități și niveluri de calitate.
- **Decizia Curții Europene de Justiție C-513/99** din 17 Septembrie 2002. Potrivit acestei decizii, în cazul în care contracte de servicii în domeniul transportului urmează să fie încheiate în sensul respectării Directivelor 92/50/EEC și 93/38/EEC, municipalitățile contractante care organizează servicii de transport cu autobuzul și o entitate economică independentă care participă la procedura de licitație ca și ofertant trebuie să ia în considerare criteriile legate de protecția mediului pentru a determina oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.
- **Decizia Curții Europene de Justiție C-488/01** din 4 Decembrie 2003. Decizia a fost luată la Directiva 93/36/EEC - Contracte de achiziții publice de bunuri – în ceea ce privește conceptul de cea mai avantajoasă oferta din punct de vedere economic luând în considerare criteriul de atribuire care dă întâietate energiei produse din surse regenerabile.
- **Directiva 2004/17/EC** a Parlamentului European și a Consiliului din 31 Martie 2004. Această directivă reglementează coordonarea procedurilor de achiziții publice ale entităților care operează în Statele Membre în domeniul apei, energiei, transportului și a serviciilor poștale cu respectarea criteriilor de atribuire, care clarifică posibilitățile pe care le au entitățile contractante de a satisface publicul interesat inclusiv de mediu și /sau domeniul social, cu condiția ca asemenea criterii să fie legate de obiectul contractului, să nu confere o libertate de alegere nelimitată entităților contractante și sunt menționate în mod expres și respectă principiile fundamentale. Un motiv important pentru introducerea de norme de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor în aceste sectoare a fost varietatea de modalități în care autoritățile naționale pot influența comportamentul acestor entități, inclusiv participarea la capitalul acestora sau reprezentarea în entitățile administrative de conducere sau de supraveghere.
- **Directiva 18/2004/EU** a Parlamentului European și a Consiliului din data de 31 martie 2004. Această directivă reglementează coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de contracte de servicii publice.
- **Comunicarea COM (2008) 400**, publicată la 16 iulie 2008. Prezenta comunicare oferă orientări cu privire la modul de reducere a impactului asupra mediului cauzat de consumul din sectorul public și cum să folosească GPP pentru a stimula inovarea în

tehnologiile, produsele și serviciile de mediu. La nivelul EU, Comisia Europeană a stabilit un obiectiv indicativ, conform căruia, până în 2010, 50% din toate procedurile de achiziții publice ar trebui să fie „verzi”, în cazul în care "verde" înseamnă conformitate cu criteriile GPP de bază aprobate, ale UE.

- **Regulamentul (CE) nr. 106/2008** al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008. Prezentul regulament prevede un program comunitar de etichetare referitoare la eficiența energetică a echipamentelor de birou (Energy Star) și solicită instituțiilor EU și autorităților centrale guvernamentale ale Statelor Membre de a utiliza criteriile de eficiență energetică nu mai puțin ambițioase decât cele definite în programul ENERGY STAR atunci când achiziționează echipamente de birou.
- **Regulamentul (EC) nr 1222/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009. Prezentul regulament stabilește un cadru pentru furnizarea de informații armonizate referitoare la etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri esențiali.
- **ErP Directiva 2009/125/EC** (Fost EuP). Directiva stabilește un cadru pentru stabilirea cerințelor de proiectare ecologică pentru produsele energetice conexe. Noua Directivă ErP se referă la produsele aflate sub directiva EuP veche, precum și produse care sunt legate de energie dar care nu utilizează în mod direct energie.
- **Directiva 2010/30/EU** a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010. Prezenta directivă reglementează indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, asupra consumului de energie și ale altor resurse pentru produsele cu impact energetic.
- Cartea Verde privind modernizarea politicii EU în domeniul achizițiilor publice “**Către o Piață Europeană mai eficientă a Achizițiilor**” (COM 2011 - 15 final). În acest document Comisia Europeană a declarat că achizițiile publice joacă un rol cheie în strategia Europa 2020 ca fiind unul din instrumentele bazate pe piață, care ar trebui să fie folosite pentru a atinge aceste obiective. Mai specific, strategia Europa 2020 invită achizițiile publice să îmbunătățească condițiile cadru pentru întreprinderi de a inova, prin utilizarea deplină a politicii de cerere, susținerea trecerii la o resursă eficientă și emisii reduse de carbon, prin încurajarea utilizării mai extinse a achizițiilor publice verzi și îmbunătățirea mediului de afaceri, în mod special pentru SMEs inovatoare. Cartea verde a fost aprobată cu mici modificări și cu majoritate de voturi de către Comitetul Regiunilor în timpul celei de a 90-a Sesiuni Plenare, care s-a desfășurat la Brussels pe data de 12 Aprilie 2011.
- **Directiva privind Eficiența Energetică a Utilizatorilor finali și Serviciile Energetice (ESD)**. Directiva 2006/32/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 5 Aprilie 2006 privind eficiența energetică a utilizatorilor finali și serviciile energetice și de abrogare a Directivei Consiliului 93/76/EE.

Scopul prezentei Directive este de a încuraja eficiența energetică prin dezvoltarea unei piețe a serviciilor energetice și livrarea de programe de eficiență energetică și măsuripentru utilizatorii finali. Directiva acoperă cele mai multe forme de energie vândute utilizatorilor finali, inclusiv a combustibililor pentru transport.

Prezenta directivă privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice (ESD) reprezintă un plus binevenit la familia directivelor europene **care se ocupă cu utilizarea energiei** și este adesea menționată ca Directiva privind serviciile energetice și uneori, ca Directiva privind Eficiența Energetică.

Mai degrabă decât concentrându-se pe tehnologii specifice sau măsuri, Directiva se adresează actorilor, instituțiilor și a modului în care funcționează piețele de energie și de servicii. Acesta va completa astfel și va îmbunătăți punerea în aplicare a legislației EU existente privind eficiența energetică, inclusiv Directivele privind Performanța Energetică a Clădirilor, a producerii combinate de căldură și energie și privind etichetarea energetică a aparatelor.

Eficiența utilizării finale și a Directivei privind serviciile energetice a fost adoptată de către Consiliul European la 14 martie și în mod oficial a intrat în vigoare la 17 mai 2006. Statele membre au doi ani pentru a transpune directiva în legislația națională.

Directiva definește și stabilește **obiectivele de economii la nivel național**, și va necesita măsuri din partea fiecărui stat membru al Uniunii Europene.

Statele membre trebuie să atingă un minim anual privind economiile de energie de 9% din al nouălea an în perioada 2008 - 2016. În conformitate cu aceasta, fiecare guvern național va trebui să producă planuri de acțiune în domeniul eficienței energetice (NEEAP) în 2007, 2011 și 2014.

În primul lor NEEAP, fiecare stat membru va trebui să raporteze cu privire la modul în care vor atinge obiectivele lor și în cele două planuri ulterioare vor trebui, de asemenea, să raporteze cu privire la ceea ce s-a realizat.

Deși obiectivele sunt informative și prin urmare, nu obligatorii, Statele Membre au o obligație legală clară de a adopta și de a urmări să atingă ținta, folosind servicii energetice eficiente din punct de vedere al costului și alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice.

Pe lângă obiectivele de eficiență energetică, Directiva stabilește cadrul pentru activitățile Statelor Membre și măsuri într-un număr de domenii, cum ar fi finanțarea, contorizarea, facturarea, promovarea de servicii energetice, și obligații pentru sectorul public.

Statele membre sunt obligate să se asigure că organizațiile din sectorul public joacă un rol exemplar - în care caz ferme criteriile de eficiență energetică ar trebui să fie parte a deciziei de investire și de cumpărare a produsului.

Companiile de energie reprezintă un alt sector important. Pentru prima dată, statele membre sunt obligate să plaseze obligațiile de eficiență energetică asupra distribuitorilor de energie sau vânzătorilor cu amănuntul, deși există un număr de opțiuni pe care le pot utiliza, variind de la implicarea distribuitorilor de energie și/ sau a societăților de vânzare cu amănuntul în activități de eficiență energetică, până la a lăsa distribuitorii de energie și / sau furnizorii să contribuie la fonduri pentru eficiența energetică.

Aceste obligații, aplicate companiilor energetice, nu necesită neapărat activități din partea acestora, care pot fi efectuate de către alți actori de pe piață. Măsurarea și verificarea economiilor de energie realizate vor fi esențiale pentru punerea în aplicare a directivei.

O comisie cu reprezentanți ai guvernului Statelor Membre urmează să fie stabilită pentru a asista Comisia în dezvoltarea în continuare a unui sistem armonizat de sus-în jos/de jos în sus pentru măsurarea îndeplinirii obiectivelor de economisire a energiei.

2.3 Contextul în zona SEE

1. Cadrul de reglementare

Catalogul Transnațional a oferit o imagine de ansamblu a cadrului de reglementare în ceea ce privește domeniul procedurilor de Achiziții Publice Eficiente Energetice din țările zonei SEE. S-a constatat că țările investigate au niveluri diferite de dezvoltare a cadrului de reglementare privind EEPP GPP.

C1. O concluzie importantă este aceea că se fac eforturi și rezultate vizibile pot fi găsite în toate țările analizate. Cu toate acestea mecanisme politice trebuie să fie rafinate și NEEAP trebuie să demonstreze strategii coerente susținute prin dispozițiile instituționale și financiare.

C2. Există, de asemenea, o înțelegere corectă a rolului stimulentei, care este de a recompensa și de a încuraja și nu au fost identificate inițiative naționale care prevăd punerea în aplicare a sistemelor financiare, scheme pentru sprijinirea acțiunilor EE.

Recomandările de îmbunătățire trebuie să aibă în vedere măsuri reale: NEEAP ar trebui să stabilească obiective cantitative, măsurabile, cu un calendar și măsuri concrete cu privire la sarcinile, bugetul și alocările de resurse umane.

Țări performante precum Austria, Italia, Slovenia și Ungaria au un cadru bun, precis și clar de reglementare, aproape în întregime aliniat la dispozițiile EU, precum și punerea în aplicare a acestora este detaliată în politica națională și în strategiile pe termen mediu. În aceste țări, rata de adoptare medie este de aproximativ 4 măsuri incluse în legislație.

C3. Instrumentele concrete de sprijin (financiar, metodologic, tehnic, etc) dezvoltate sunt corelate cu indicatori de monitorizare a performanței. Așa cum și-au dovedit deja eficiența și eficacitatea, instrumentele puse în aplicare pot fi folosite ca model în cadrul celelalte țări din zona ESE.

C4. Politicile și strategiile pentru EEPP / GPP reprezintă un domeniu perfectibil al cadrului național pe care cele mai multe țări au nevoie să-l abordeze. O viziune strategică a EEPP / GPP ar contribui la o legislație mai coerentă și la dispoziții obligatorii mai clare.

C5. Documentele relevante privind EEPP sunt prezente în toate țările investigate, dar situația liniilor de orientare, manualelor sau ale altor instrucțiuni utile pentru EEPP și / sau GPP este diferită de la o țară la alta.

Nu este necesar să se definească dispoziții obligatorii pentru a elimina incertitudinile juridice și conservatorismul. Criteriile de succes implementate, nu sunt complexe, sunt ușor de utilizat și eficiente din punct de vedere al costului.

II. Analiza cererii și ofertei de produse și servicii cu eficiență energetică

În analiza SWOT efectuată pe partea cererii, membrii individuali (parteneri de proiect) au fost evaluați în funcție de punctele lor forte, punctele slabe, oportunități și amenințări. Acest comentariu a arătat în special deficite mari în creșterea gradului de conștientizare, precum și în prelucrarea informațiilor. Unele țări (districte) au un nivel bun de informare. Acestea au cunoștințe despre eficiența energetică, achiziții verzi/ durabile, politici/strategii și planuri naționale de acțiune. Aceste regiuni lucrează, de asemenea, împreună cu guvernele locale sau agenții locale de energie. În câteva cazuri, de asemenea, experții externi au fost integrați în acest proces. Cu cunoștințele acestor persoane districtul este capabil să lucreze eficient cu proiecte sustenabile.

Pe de altă parte, au fost evaluate, de asemenea, districte, care nu au aproape deloc cunoștințe. Prin urmare, motivul, în majoritatea cazurilor, este faptul că aceste organizații / districte nu dispun de informații / cunoștințe. Problemă specifică este transportul de informații și birocrația. Retransmiterea de informații este blocată și organizațiile locale nu obțin informații pentru a face proiecte la fel de bune ca și alte instituții.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea și conversia se execută în fiecare țară PP (intensitatea conversiei este diferită) • În țările SEE pot fi identificate activități privind aspecte-cheie și bune practici • Organizarea de campanii, instruirii și ateliere de lucru • Municipality care au participă la CoM sau care au adoptat un EMS 	<ul style="list-style-type: none"> • Existența agențiilor locale / persoanelor / guvernelor care au cunoștințe reduse despre APEE • Conștientizare redusă cu privire la existența legilor și a ordinelor • Lipsa unor structuri organizaționale care să coordoneze eficient secvențele operaționale • Lipsa de expertiză în temele descrise mai sus • Costurile mai mari ale produselor și investițiilor eficiente energetice • LCA este cunoscută, dar în cele mai multe cazuri acesta nu este utilizată.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Disponibilitatea organizațiilor / experților / agențiilor cu rol de suport în unele țări • Existența unor website-uri care diseminează informații cu privire la produse eficiente energetice (www.topprodukte.eu, www.achiziiverzi.ro) • Existența legilor, reglementărilor și ordinelor relevante • Existența stimulentei financiare pentru APEE • Procese sistematice pentru APEE în sectorare diferite (deja implementate) • Conștientizare, instruire (agenții de achiziții, ingineri din producție) 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare foarte limitate în perioada crizei financiare • Legile naționale, planurile de acțiune sunt insuficiente sau nu sunt puse în aplicare constant • Agențiile locale de achiziții nu obțin toate informațiile necesare și astfel nu au fost implicate

Pe partea de ofertă, scopul analizei realizate se concentrează pe **barierele cu care se confruntă partea de ofertă când încearcă să-și vândă soluțiile de eficiență energetică autorităților publice**. Această abordare a permis includerea unei game mai largi de experiențe - nu numai experiențele care au fost realizate în licitațiile eficiente energetic dar, de asemenea, în cele convenționale. În plus, nu numai licitațiile, dar, de asemenea, achizițiile directe și subcontractările au fost implicate.

Analiza a oferit principalele rezultate privind situația părții de ofertă:

- Importanța EE în achizițiile publice este percepută diferit între cele 8 țări analizate ale zonei SEE
- Majoritatea obstacolelor identificate par să nu fie specifice țărilor, sectoarelor, mărimilor companiilor
- Unele obstacole nu au legătură cu vânzarea soluțiilor EE – acestea sunt cazuri specifice care țin de procedurile autorităților publice cu privire la tranzacții:
 - Dificultăți de a investi timp pentru completarea formularelor ofertei / birocrăția procedurii de licitație, costurile
 - Procesul de achiziții este lipsit de flexibilitate și transparență
 - Credibilizarea sectorului public în realizarea la timp a obligațiilor financiare
- Lipsa de utilizare a LCC previne unele companii să-și vândă soluțiile EE autorităților publice
- Soluțiile eficiente energetic par a fi mai scumpe, cel puțin în ceea ce privește investițiile
- Achizitorii publici solicită în cea mai mare parte soluții convenționale

Pentru a depăși unele din obstacolele identificate, a existat o înțelegere comună a acțiunilor de sprijin care ar putea încuraja adoptarea soluțiilor eficiente energetic:

- Să califice achizitorii publici (sau să includă expertiză externă). Achizitorii trebuie să includă Eficiența Energetică, LCC și calitate în licitațiile lor.
- Cunoștințele autorităților publice/achizitorilor publici cu privire la eficiența energetică trebuie să crească. Doar autoritățile informate pot realiza alegerile corecte. Procesul de achiziție trebuie să fie simplificat și standardizat.
- Autoritățile publice au nevoie de mai multe soluții de finanțare (cum ar fi PPP) pentru a investi în soluții eficiente energetic. Comunicarea între partea de cerere și cea de ofertă trebuie să fie îmbunătățită.
- Procesul trebuie să devină mai transparent.

2.4 Exemple de Bună Practică

I. Contextul actual al implementării

Toate statele din zona SEE au demonstrat interesul lor crescut în integrarea conceptului de eficiență energetică și GPP în diferite aspecte ale vieții zilnice a statului, instituțiilor publice, organizațiilor private și cetățenilor.

PPs au propus o serie de exemple de bună practică ale autorităților publice din țările lor care au evidențiat eforturile pentru a atinge ținte EEPP specifice.

Proiectele propuse includ:

- Investiții EE (parcul PHV în Pesaro, școli ecologice și becuri EE în Grecia),
- Înființarea agențiilor energetice (în Slovenia și România)
- Elaborarea de strategii, programe și planuri (Italia, Ungaria, Grecia și Slovenia)
- Aderarea la Pactul Primarilor (Italia și România)
- Implementarea proiectelor de eficiență energetică sau GPP/EEPP
- Promovarea abordării EEPP/GPP prin crearea de platforme web (Italia, România) și rețele (Italia), elaborarea de ghiduri și instrumente (România, Grecia), monitorizarea performanțelor investițiilor EE (Slovenia, România) și de a fi un exemplu pentru comunitate (Ungaria, Austria), aplicații ale EMAS și /sau ISO 14001 în sectorul public (Grecia).

II. Criterii de selecție și justificare

De-a lungul zonei SEE, diverse inițiative legate de EE influențează și generează un comportament de sprijin atunci când vine vorba de autoritățile publice și chiar de cetățeni.

Pe baza unor criterii de selecție referitoare la relevanța față de aplicarea EE în domeniul achizițiilor publice, cele mai bune practici promovate ies în evidență prin:

- procesul de consultare a pieței (estimarea valorii contractului);
- condiții de calificare/selecția ofertelor/candidaturilor (capacitate profesională, tehnică și financiară, experiență, expertiză, standarde, etc);
- criterii folosite pentru selecția câștigătorului (algoritm detaliat folosit pentru calcul, metodologie de notare);
- tehnici de evaluare a impactului asupra mediului pentru apreciere.

III. Promovarea celor mai bune practici

- **Municipalitatea din Chalkideans** (Grecia) / Direcția Serviciilor Tehnice / Departamentul de implementare a lucrărilor publice aplică legislația națională și în special Regulamentul Național pentru achiziții în Administrația Locală care se referă la îndeplinirea specificațiilor tehnice. Municipalitatea a achiziționat 5000 becuri economice și a închiriat

vehicule conform criteriilor EURO 5 (motoare mai puțin poluante, gaze mai puțin poluante). Specificațiile tehnice au inclus criterii de eficiență energetică care au fost luate în considerare în timpul evaluării ofertelor.

- **Serviciul Aviației civile din Grecia** a aplicat legea națională a Clădirilor Eficiente Energetice (KENAK). Pe baza legislației KENAK 2010 au inclus în formularea specificațiilor tehnice pentru infrastructura clădirii noului aeroport, Studii de Eficiență energetică, în așa fel încât să se conformeze cu Standardele Locale de Energie.
- **Ministerul Justiției și Administrației Publice** din Slovenia a inclus criterii de eficiență energetică atunci când a achiziționat vehicule, energie, hârtie și echipamente IT. Procedurile de achiziție publică au fost implementate prin AJN – Agenția pentru Achiziții Publice și instrumentul LCC a fost folosit la atribuirea achizițiilor. De asemenea, pentru vehicule s-a folosit metoda calculării emisiilor de CO₂. Valoarea investițiilor în produse eficiente energetic a fost de zeci de milioane de EURO pe parcursul a trei ani.

3. Tendințe existente în Achizițiile Publice Eficiente Energetic

3.1 Fundalul creării viitorului EE

Când vine vorba de influențarea viitorului EEPP, există inițiative (strategii, planuri, programe) care sunt decisive pentru evoluția sa. Comisia Europeană elaborează în mod constant asemenea noi instrumente pentru a dirija activitățile părților interesate în direcția cea bună.

Cele mai importante elemente din cadrul instrumentelor de lucru ale EC sunt enumerate mai jos:

- Directiva 2009/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea **vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic**

Directiva impune autorităților publice și altor operatori să țină cont, la achiziționarea din bani publici a vehiculelor de transport, de impactul exploatării acestora pe întreaga lor durată de viață în ceea ce privește consumul de energie, emisiile de CO₂ și alți poluanți (emisiile de NO_x, NMHC și de particule). Pentru a nu fi introduse bariere administrative excesive, Directiva prevede totuși posibilitatea exceptării achizițiilor în cantități mici și de vehicule construite pentru uz special.

Autoritățile contractante pot alege să stabilească specificații tehnice pentru performanța energetică și ecologică pe care să le includă în documentația privind achiziționarea vehiculului în cauză sau să includă impactul energetic și de mediu în decizia de cumpărare.

Directiva prevede o metodologie de calcul care permite evaluarea în bani a costului consumului de energie și a emisiilor de CO₂ și de poluanți pentru întreaga durată de viață a vehiculului.

Comisia va încuraja schimburile de cunoștințe și de bune practici între statele membre în domeniul promovării achiziționării de vehicule de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic.

- Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind **performanța energetică a clădirilor**.

Obiectivul Directivei este ca, începând cu data de 31 decembrie 2020, toate clădirile noi să fie clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero. Clădirile noi ocupate și deținute de autoritățile publice trebuie să îndeplinească aceleași criterii după 31 decembrie 2018, practic să fie independente energetic. Pentru aceasta, Statele membre sunt încurajate să dezvolte și să aplice planuri naționale pentru obținerea performanțelor energetice ale clădirilor.

În acest scop, Statele Membre trebuie să adopte, la nivel național sau regional, o metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, care trebuie să țină seama de:

- caracteristicile termice ale clădirii (capacitate termică, izolare etc.);
- instalațiile de încălzire și de alimentare cu apă caldă;
- instalațiile de climatizare;

- instalația de iluminat integrată;
- condițiile de climat interior.

De asemenea, metodologia de calcul va ține cont și de influența pozitivă a altor elemente, cum ar fi condițiile locale de expunere la radiația solară, iluminatul natural, electricitatea produsă prin cogenerare și sistemele de încălzire și de răcire centralizate sau de bloc.

În conformitate cu metodologia de calcul menționată, se vor aplica cerințe minime de performanță energetică, pentru a atinge niveluri optime, din punctul de vedere al costurilor. Nivelul acestor cerințe va fi revizuit la fiecare cinci ani și va ține cont de diversele categorii de clădiri precum și de vârsta clădirii.

Mai mult, ori de câte ori se construiește sau se renovează o clădire, directiva încurajează ferm introducerea unor **sisteme inteligente de contorizare**.

Statele membre trebuie să instituie un sistem de certificare a performanței energetice a clădirilor sau a corpurilor de clădiri aflate în construcție, oferite spre vânzare sau închiriere. Statele membre trebuie să înființeze, de asemenea, un sistem de inspecții periodice ale sistemelor de încălzire și de climatizare ale clădirilor.

- Pe 4 Octombrie 2012¹, Consiliul a aprobat acordul politic cu privire la **Directiva privind eficiența energetică**. Parlamentul European a dat vot favorabil pe 11 Septembrie 2012.

Noua directivă pornește de la directivele existente privind cogenerarea și eficiența energetică le aduce împreună într-un instrument legislativ cuprinzător, care abordează eficiența energetică din generarea de energie, transport și distribuție; rolul de lider al sectorului public în domeniul eficienței energetice; clădirilor și echipamentelor, industria și necesitatea de a împuternici clienții finali să gestioneze consumul de energie.

Directiva scoate în evidență măsuri legale cu caracter obligatoriu pentru Statele Membre, măsuri care vizează economiile de energie, inclusiv renovarea clădirilor publice, programe de economisire pentru servicii publice și audituri energetice pentru companii. Astfel de măsuri ar trebui să aducă economii de energie de 20% pentru EU în ansamblu, până în 2020.

Principalele aspecte ale noii directive sunt:

- Fiecare stat membru va fi obligat să stabilească un indicativ național în materie de eficiență energetică până în aprilie 2013 pentru a atinge obiectivul EU de creștere a eficienței energetice cu 20%, până în 2020. Acesta este un pas nou către îndeplinirea țintelor care vor urma. Dacă va fi necesar, EC va introduce o nouă propunere legislativă prin care să stabilească obiective naționale obligatorii de creștere a eficienței energetice.
- O strategie pe termen lung pentru mobilizarea investițiilor în renovarea stocului național de clădiri rezidențiale și comerciale, atât publice, cât și private, va fi stabilită de către Statele Membre.

¹ Pe 14 Noiembrie a fost publicată în JOUE Directiva 2012/27/EU (Directiva privind eficiența energetică), care abrogă Directiva 2006/32/EC.

- O rată de renovare de 3% a clădirilor publice ("deținute și ocupate de guvernul central").
- Realizarea de economii noi în fiecare an de către toți distribuitorii de energie sau societățile de vânzare cu amănuntul, din 2014 până în 2020, cu un procent minim din vânzările anuale de energie către clienții finali, prin punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică. Introducerea de auditeri energetice pentru toate marile companii, care vor fi realizate la fiecare patru ani de către experți calificați și acreditați
- Incurajarea programelor de instruire pentru calificarea auditorilor energetici cu scopul de a facilita disponibilitatea unui număr suficient de experți în Statele membre. Adoptarea de Sisteme de Management al Energiei pentru firmele mari; analiza cost-beneficiu pentru dezvoltarea generării combinate de căldură și energie electrică (CHP).
- Introducerea sistemelor de contorizare inteligente pentru consumatorii finali, care le va permite să-și gestioneze mai bine consumul de energie. Dispoziții speciale pentru stabilirea unor stimulente financiare pentru măsurile de eficiență energetică sunt de asemenea incluse în directivă. Statele membre vor trebui să faciliteze crearea acestora sau utilizarea celor deja existente. Statele Membre sunt de asemenea încurajate să folosească Fondurile Structurale și de Coeziune.

- **Contractele de Performanță energetică**

Modele de contracte, schimburi de bune practici și ghiduri, în particular pentru **Contractele de Performanță energetică**, pot ajuta stimularea cererii pentru serviciile energetice. Aceste contracte înseamnă un aranjament contractual între beneficiar și furnizorul unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, verificat și monitorizat pe parcursul întregii durate a contractului, unde investițiile (lucrări, furnizare bunuri, servicii) în această măsură sunt plătite în legătură cu un nivel de îmbunătățire a eficienței energetice, agreeat contractual, sau alte criterii de performanță energetică, cum ar fi economiile financiare.

Într-un **Contract de Performanță Energetică** beneficiarul serviciului energetic evită costurile de investiție utilizând o parte din valoarea financiară a economiilor de energie pentru rambursarea investiției totale sau parțiale realizate de o terță parte.

Această practică este încurajată de EC atât în articolele 5 și 6 **ale noii Directive EE** cât și în Anexa XIII care descrie articolele minime care trebuie să fie incluse în contractele de performanță energetică realizate cu sectorul public sau în specificațiile aferente licitațiilor. În special, acest mecanism este promovat în momentul definirii rolului sectorului public în achizițiile publice, care este stabilit de **art. 6**, referitor la **Achiziționarea de către organismele publice** ale Statelor Membre. Potrivit acestuia, **administrațiile centrale** vor „achiziționa doar produse, servicii și clădiri cu performanța a eficienței energetice ridicată, în măsura în care aceasta este conformă cu eficacitatea costurilor, fezabilitate economică, durabilitate mare, adecvare tehnică, cât și suficiența concurență, așa cum se prevede în Anexa III. Organismele publice la nivel central și regional vor fi încurajate „să urmeze rolul exemplar al administrațiilor lor centrale achiziționând numai produse, servicii și clădiri cu performanță ridicată a eficienței energetice” și „să evalueze posibilitatea de a încheia pe termen lung contracte de performanță energetică, care furnizează economii de energie pe termen lung”. Mai mult, în Octombrie 2012, EC's DG Energy a anunțat în toată EU o **Campanie pentru Performanță Energetică Contractată**,

care are ca scop promovarea și construirea capacității pentru performanța energetică contractată și ESCO în toată Europa ca instrument pentru implementarea SEAPs și să obțină țintele de 20-20-20.

3.2 Viziunea pentru viitorul APE și mai în detaliu, APEE

Așa cum au relevat cercetările EFFECT, strategiile Statelor Membre se bazează în mare parte pe un set de instrumente GPP comunitare, dezvoltat ca o recomandare, conceput pentru a atinge obiectivele de reducere a emisiilor pentru emisiile de gaze cu efect de seră în întreaga Uniune, precum și pentru economisirea resurselor.

Conceptul de bază al GPP se bazează pe criterii clare, verificabile, justificabile și criterii ambițioase de mediu pentru produse și servicii, bazate pe o abordare a ciclului de viață și baza de dovezi științifice. În Comunicarea "Achiziții publice pentru un mediu mai bun" (COM (2008) 400), Comisia a recomandat crearea unui proces de stabilire a unor criterii comune GPP.

Criteriile utilizate de către Statele Membre ar trebui să fie similare, pentru a evita o denaturare a pieței unice și o reducere a concurenței la nivelul UE. Având criterii comune se reduce considerabil sarcina administrativă de punere în aplicare a GPP pentru operatorii economici și pentru administrațiile publice. Criteriile comune GPP sunt un beneficiu special pentru companiile care operează în mai mult decât un stat membru, precum SMEs-urile (a căror capacitate de a stăpâni diferite proceduri de achiziții publice este limitată).

Începând cu anul 2008, Comisia a elaborat **19 criterii comune** privind GPP. Criteriile sunt actualizate în mod regulat, pe baza unui Plan Anual de Lucru GPP.

Criteriile GPP se bazează pe datele dintr-o bază de date, pe criterii de etichetare ecologică existente și pe informațiile colectate de la părțile interesate din industrie, societăți civile și Statele Membre.

Prin utilizare judicioasă a etichetelor ecologice și/sau a informațiilor despre ciclul de viață al GPP se realizează concentrarea pe aspectele esențiale.

Un accent puternic este pus pe strategiile LCC la nivelul UE și punerea în aplicare cuprinzătoare a acestora care trebuie să devină o problemă importantă în domeniul achizițiilor publice EE. Este necesar să se dezvolte și să se accepte metodele de calcul LCC care vor ajuta la evaluarea soluțiilor sau introducerea de noi soluții inovatoare pentru a reduce costul ciclului de viață al lucrărilor/ produselor / serviciilor. LCC poate fi descrisă ca un proces de proiectare esențial pentru controlul costurilor inițiale și viitoare, a diverselor lucrări / produse / servicii. Acesta poate fi pusă în aplicare la orice nivel al procesului de proiectare, dar există o posibilitate semnificativă de influențare a costurilor viitoare în timpul conceperii și în fazele de planificare. Scopul LCC este de a selecta design-ul care asigură că facilitatea va oferi cel mai mic cost de proprietate în conformitate cu calitatea și funcția sa.

Ca și instrument aditional, Evaluarea Ciclului de Viață este un instrument de evaluare a impactului asupra mediului a produselor/proceselor/serviciilor de la design până la utilizare, adică pe întreaga durată a ciclului de viață. Sectorul public trebuie să adopte și să folosească LCA pentru evaluarea licitațiilor publice și să evalueze conformitatea cu legislația de mediu. Variate inițiative europene au elaborat instrumente suport (de exemplu JUHILAS Instrumentele Amprentei de Carbon).

4. Transformarea contextului actual în tendințe viitoare

4.1 Principii luate în considerare pentru realizarea recomandărilor

Procesul de vânzare/cumpărare, cu cei doi actori, partea de cerere și partea de ofertă, are un rol definitoriu în implementarea directivelor EU în zona de cooperare implicată în proiect, prin integrarea criteriilor de eficiență energetică în achizițiile publice din zona SEE.

În urma analizei realizate în cadrul proiectului EFFECT s-a constatat că multe aspecte pot fi îmbunătățite pentru a transforma situația actuală a eficienței energetice în zona SEE, pentru a da uniformitate achizițiilor publice EE, cu scopul de a atinge obiectivul UE de eficiență energetică până în 2020.

Cele mai multe puncte de plecare în stabilirea recomandărilor pot fi considerate comune pentru ambele părți, deoarece se referă la **instruirea** lor asupra cadrului legal al achizițiilor publice eficiente energetic, dezvoltarea procedurilor de achiziții publice, aplicațiile practice ale procedurilor de achiziții publice, instrumentele financiare EE disponibile, instrumente de calcul, încurajând părțile implicate prin crearea de rețele de comunicare și cele mai bune practici. Alte aspecte menționate pentru recomandări sunt legate de activitatea specifică a autorităților publice (partea de cerere) și a operatorilor economici (partea de ofertă).

Cu toate acestea, este clar că sectorul privat este mult mai dinamic în ceea ce privește soluțiile de piață oferite pentru reducerea consumului de combustibil și energie, cât și protecția mediului. Deși aceste soluții sunt mai scumpe, ar trebui să fie întotdeauna solicitate de către autoritatea contractantă deoarece se cunoaște faptul că beneficiile pe termen lung sunt evidente. Pe termen lung ar putea fi găsite și dezvoltate moduri diferite de a reduce costurile produselor / proceselor / serviciilor.

Fiecare autoritate contractantă trebuie să implice profesioniști instruiți cu un nivel adecvat de instruire / informare cu privire la cum să pregătească, să solicite și să evalueze randamentul energetic al unei oferte în timpul procedurilor de EEPP.

Este necesar ca cei doi actori ai procesului EE de vânzare / cumpărare, atât autoritățile publice cât și cele private, ca o condiție prealabilă, să aibă cunoștințe adecvate despre cadrul de reglementare pentru EEPP / GPP și propunerile EU privind eficiența energetică / GPP. Astfel, ambele părți vor fi capabile să utilizeze un vocabular comun și vor avea toate informațiile necesare pentru a iniția acțiuni specifice pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în zona SEE.

Comunicarea între sectorul public și cel privat este un aspect important, de asemenea. După stabilirea de obiective și criterii de eficiență energetică, autoritățile publice contractante trebuie să-și facă cunoscute intențiile și termenele lor limită pentru a oferi posibilitatea sectorului privat de a direcționa producția și de a participa fără bariere la achizițiile publice.

4.2 Acțiuni propuse și argumentarea lor

Pentru îmbunătățirea eficienței energetice prin procesul de vânzare/cumpărare, analiza realizată în cadrul proiectului EFFECT a scos în evidență serie de recomandări pentru partea de cerere și cea de ofertă.

I. *Recomandări pentru îmbunătățirea CERERII din cadrul procedurilor de APEE*

1. Furnizarea de informații cu privire la reglementarea la nivel național / local. Îmbunătățirea cadrului legal la nivel național/local.

Catalogul Transnațional și Analiza SWOT a părții de cerere arată faptul că implementarea și conversia se realizează în fiecare țară parteneră, dar intensitatea de conversie este diferită de la o țară la alta. Unul din motive este acela că agențiile / autoritățile publice / persoanele responsabile nu au destule cunoștințe despre legislație. Acestea ar trebui să dobândească sau să îmbunătățească întâi cunoștințele legislative necesare înainte de a iniția un proiect inovativ în domeniu.

De asemenea, ar trebui să fie prezentate autorităților publice informații despre noua **Directivă EE** la nivel EU, în special **art. 6 Achiziționarea de către organismele publice și posibilitatea care se ivește din implementarea art.7 Scheme obligatorii de eficiență energetică. De asemenea**, art. 5 a noii EED este foarte important în adoptarea unui plan de eficiență energetică, pentru a pune în aplicare un sistem de gestionare a energiei și pentru a folosi companii de servicii energetice și performanța energetică contractată pentru îmbunătățirea eficienței energetice și obținerea economiilor. Toate aceste acțiuni se încurajează a fi implementate, de asemenea de către autorități locale și regionale care dețin și ocupă clădiri publice. Furnizarea informațiilor către autoritățile publice despre Achiziții Pre Comerciale și Achiziții Publice de Inovare (PPI) este de asemenea esențial deoarece va încuraja eficiența energetică în sectoare prioritare pentru construcții durabile și produse bio (Inițiativa Lead Market)

2. Creșterea gradului de conștientizare cu privire la EEPP a tuturor autorităților publice implicate în proceduri de achiziții publice

Această recomandare este destul de atașată de prima recomandare, mergând mână în mână, având în vedere cerințele noii Directive EE și rolul exemplar pe care îl au /ar trebui să îl aibă autoritățile publice în inițierea/implementarea achizițiilor publice. Ar trebui să fie dezvoltate proiecte pilot pe care să le poată urma tot sectorul public. Comportamentul de eficiență energetică al angajaților autorităților publice ar trebui, de asemenea, să constituie un model în orice sector de activitate.

3. Instruirea ar trebui să abordeze integrarea EE în propuneri

Punctele țintă ale instruirii:

- Obiectul – numai produse, servicii și clădiri cu performanțe înalte de eficiență energetică vor fi achiziționate, "în măsura în care acest lucru este în concordanță cu eficiența costurilor, fezabilitatea economică, durabilitate mai mare, adecvarea tehnică, precum și concurența suficientă, astfel cum se menționează în Anexa III" (noua Directivă EE).
- Finantarea achizitiei – utilizarea instrumentelor financiare pentru economii de energie, inclusiv Contractele de Performanță Energetică care necesită furnizarea economii măsurabile de energie; utilizarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în cazul în care este posibil, Programul Intelligent Energy Europe și Instrumentul European de Eficiență Energetică

- Abordarea PPP - cum se va realiza? – Abordarea PPP va ajuta la realizarea mai rapidă a eficienței energetice și la scăderea presiunii pe bugetul public. Cooperarea dintre sectorul public și cel privat poate fi informală, pe baze contractuale sau ca și Companie de Acțiune Comună Public-Privată. Partenerii trebuie să definească obiective și responsabilități pentru fiecare parte. Selecția consultantilor independenți de servicii nu este ușoară (con competiția în afaceri poate afecta Compania PPP) și trebuie definită strategia de ieșire din parteneriat în cazul în care unul din parteneri încetează să-și mai îndeplinească obligațiile în cadrul parteneriatului.
- Proceduri legale și instrumente financiare pentru susținerea EEPP – Este necesar să se stabilească posibilitatea de stabilire și includere a unor criterii de eficiență energetică în procedurile de licitație respectând în același timp prevederile EU privind achizițiile publice în acest sens. Este necesară dezvoltarea metodelor practice de evaluare a achizițiilor publice pe baza unor criterii EE. Este de asemenea necesar să se asigure că există o piață pentru produsele EE / serviciile EE disponibile, care asigură că criteriile și cerințele solicitate conduc la dezvoltarea acestei piețe în general. Programele de finanțare ar trebui să fie accesate pentru a permite cumpărarea de produse / servicii EE.
- Instruirea personalului care efectuează procedurile de achiziții publice va asigura dezvoltarea profesioniștilor/expertiilor. Cunoștințele dobândite vor contribui la proiectarea ușoară și precisă și la implementarea EEPP.

4. Utilizarea expertizei externe

Există multe resurse pentru a dezvolta la nivelul sectorului public expertiza în EEPP: calculatoare EE / LCC, materiale de instruire on-line, specificații tehnice, exemple de documente de licitație, consultarea experților/agențiilor EE. În plus, asistența tehnică EU poate oferi autorităților publice posibilitatea de a dezvolta programe de investiții mari (de exemplu, renovarea clădirilor, creșterea eficienței energetice și integrarea surselor regenerabile de energie în transportul urban).

5. Economii la scară mare ar trebui să fie evaluate în relație cu valoarea achizițiilor

Achizițiile Publice Centralizate dezvoltate de două sau mai multe autorități contractante pot aduce beneficii evidente cum ar fi prețuri scăzute, economisirea cheltuielilor administrative, obținerea de competențe și expertiză comune. Acest proces ar putea fi relevant când sunt implicate insule mici sau zone izolate. Ca o caracteristică suplimentară, o abordare regională pe valoarea adăugată ar putea introduce, de asemenea, criteriile de atribuire asociate unui nou contract, care poate aduce beneficii zonei (de exemplu, decizia de achiziție a unei tehnologii eficiente energetic de la o mare companie internațională, ar trebui să fie examinate împreună cu suma de (noi) locuri de muncă create în regiune, etc).

6. Instrumente și manuale(LCC) disponibile

Majoritatea țărilor din zona SEE investigate promovază pe sit-urile oficiale manualul "Buying Green!" elaborat de către Comisia Europeană pentru GPP în Statele Membre. De asemenea, eticheta ecologică poate contribui la identificarea produselor și serviciilor care au un impact redus asupra mediului pe parcursul ciclului lor de viață. Chiar dacă eticheta ecologică este o etichetă voluntară, produsele și serviciile pot fi de încredere, deoarece criteriile au fost elaborate și aprobate experți EE, de oameni de știință, NGOs și părți

interesate iar produsele și serviciile sunt evaluate de experți independenți (<http://ec.europa.eu/ecat>)

7. Implementarea Sistemelor de Management de Energie (EMS)

Într-o organizație EMS se poate referi la un sistem de obținere a eficienței energetice prin intermediul unor proceduri și metode bine stabilite și pentru asigurarea îmbunătățirii continue, care va raspândi gradul de conștientizare a eficienței energetice de-a lungul unei întregi organizații. De asemenea, sectorul public va putea utiliza EMS si/sau audituri energetice pentru a monitoriza și controla centralizat dispozitive, cum ar fi HVAC și sisteme de iluminare în clădirile acestora, cat si consumul de combustibil.

8. Colaborare în rețea / schimb de experiență în zona SEE

Unele țări din zona SEE pot împărtăși din experiența lor prin schimb de informații de afaceri și proiecte demonstrative, suport legislativ pentru politici de eficiență energetică. Factorii de decizie politică și susținătorii de eficiență energetică ar trebui să învețe de la cea mai bună experiență și să corecteze orice deficiență de politică sau program care există astăzi. În special, factorii de decizie politică și practicienii de eficiență energetică ar trebui să țină politicile și programele actualizate și să învețe din experiența acelor state care pot fi modele. Implementarea cu succes în practică a EEPP trebuie să ia în considerare o bună colaborare și cooperare între autoritățile publice responsabile cu EEPP în zona SEE, precum și un anumit grad de armonizare a procedurilor / instrumentelor. Cele mai bune practici, care si-au demonstrat eficienta pot fi urmate dezvoltand programe de investitii eficiente energetic la nivel local sau regional, inclusiv dezvoltarea unor proceduri de achiziții publice mixte, când sunt solicitate investiții mari. Pot fi adoptate modele de mecanisme de feedback pentru a evidenția punctele forte și punctele slabe ale unei proceduri/proiect implementate, inclusiv dificultăți întâmpinate.

Conform art. 19a din noua Directivă EE, "Comisia va stabili o platformă on-line. Această platformă va sprijini schimbul de experiență cu privire la practicile, activitățile de rețea, benchmarking precum și practicile inovatoare.

II. *Recomandări pentru îmbunătățirea OFERTEI din cadrul procedurilor de APEE*

1. Creșterea Recunoasterii companiilor care oferă soluții EE

Deoarece sectorul privat este mult mai dinamic în termeni de soluții de piață oferite pentru reducerea consumului de combustibil și energie, și creșterea protecției a mediului, ar fi bine să inițieze campanii promotionale si proiecte demonstrative. Pot fi publicate cataloage, studii, soft-uri de calculare a LCC și să fie diseminate către sectorul public. Evenimentele pot fi organizate doar de sectorul privat sau în parteneriat cu agenții guvernamentale, camere de comerț, NGOs.

2. Instruirea pentru SMEs ar trebui să abordeze:

Procedurile de EE și a cadrului legal în vigoare – cunostințele vor ajuta sectorul privat să utilizeze un vocabular comun cu autoritățile contractante și să folosească informațiile pentru a-și conduce producția la produsele/serviciile solicitate și la participarea la licitațiile publice.

Instrumente de finanțare disponibile pentru EE - s-au axat pe contractele de performanță energetică, contracte de servicii energetice, contracte de management al serviciilor de utilități, fondurile de împrumut, scheme de finanțare și instrumente sau stimulente fiscale prevăzute prin măsurile de politici publice sectoriale.

Utilizarea de instrumente de calcul (LCC) - Costului Ciclului de Viață (LCC) este o metodologie utilizată pentru a estima costul total de proprietate. LCC nu este obligatorie în procedurile de achiziții publice, dar poate fi o opțiune pentru viitor. Sectorul privat poate utiliza cadrul EU metodologic pentru estimarea costurilor ciclului de viață pentru clădiri și activele construite.

Legislatia PPP și cum să devină mai “verde” – Parteneriatul Public - Privat poate fi finanțat la nivel UE, cum ar fi cele trei PPP-uri lansate de Comisie în 2009, pentru a sprijini cercetarea și inovarea în sectoarele industriale esențiale. Cum deja a început pregătirea noilor Foi de parcurs multi-anzuale pentru a identifica prioritățile de cercetare pentru perioada 2014-2020, precum deschiderea până la 1 octombrie 2012 a consultării părților interesate, PPP-urile noi pot primi sprijin și finanțare UE, dacă partenerii împărtășesc aceeași viziune și obiective clar definite.

Promovarea exemplurilor cu privire la Achizițiile Verzi – în funcție de modelul produselor/serviciilor verzi, companiile pot aplica în mod voluntar la aplicarea etichetei ecologice pe produsele/serviciile lor (EC a elaborat un ghid step-by-step). Eticheta ecologică poate schimba strategia de piață și poate arăta consumatorilor ca politica lor de producție este orientată către produsele și serviciile prietenoase cu mediul.

3. Explicarea și justificarea Sistemelor de Achiziții centralizate

În scopul de a realiza economii la scară mare, funcțiile unei organizații de achiziții publice pot fi unite în servicii partajate. Aceasta combină mai multe unități de achiziții publice într-un singur sistem de achiziții centralizat. În cadrul acestui sistem, departamentul de achiziții cumpără materialele necesare pentru toate departamentele și ramurile organizației. Avantajele sunt evidente, de la prețuri mai mici și condiții favorabile de achiziție la uniformitate în politicile de achiziționare. Sistemul ar putea să nu fie adecvat în cazul în care ramurile organizației sunt situate în locații geografice diferite.

4. În legătură cu elementul anterior, IMM-urile ar trebui să fie încurajate să stabilească **rețele de întreprinderi (grupuri profesionale)**, care le vor ajuta să participe la proceduri de achiziție mari (realizate prin sisteme de achiziții centralizate) și de asemenea, să participe la achizițiile publice internaționale și chiar să concureze cu jucători internaționali.

5. **Creșterea capacității actorilor locali/regionali** de a acționa ca **Organisme Intermediare Tehnice de Experți**, sau ca punct de întâlnire în domeniu

Chiar dacă majoritatea companiilor au susținut că un punct de contact nu este necesar, studiul a relevat importanța comunicării. Asemenea organizații pot avea un rol important și pentru crearea unui “pod” între partea de cerere și cea de ofertă. Un Organism Intermediar Tehnic de Experți poate ajuta cele două părți să-și planifice acțiuni comune, instruirii comune sau activități de promovare.

5. Concluzii

Un domeniu major de îmbunătățit este **conștientizarea** cu privire la avantajele reale ale abordării eficiente a energiei în achizițiile publice, atât a reprezentanților părții private cât și a reprezentanților sectoarelor publice. În acest scop, recomandările propuse includ îmbunătățirea eficienței fluxului informațional atunci când vine vorba de dispoziții legislative, necesitățile tehnice și soluții și / sau tehnologii existente. Acțiunile concrete trebuie să includă încurajarea actorilor regionali să se implice în crearea de piețe fizice și / sau virtuale, pentru a reprezenta oportunități de întâlnire, de informare și de socializare pentru cererea și oferta de produse, servicii și lucrări eficiente energetic.

Instruirea este de asemenea, o zonă foarte fertilă. De-a lungul zonei SEEa fost identificată nevoia de a intensifica eforturile de construire și de consolidare a capacității actorilor în cadrul procedurilor EEPP în scopul de a contribui la dezvoltarea și stabilizarea acestui sector.

Polii de intervenție sunt legați de finanțare, costuri și economii, atât pentru partea de cerere cât și cea de ofertă, după cum urmează:

1. Instruire și know-how pentru a finanța investițiile eficiente energetic
2. Evaluarea eficientă a costurilor investițiilor eficiente energetic (de exemplu prin instrumentele LCC)
3. Simplificarea și facilitarea procesului de licitație
4. Obținerea economiilor la scară prin cooperare și centralizare, obținând astfel un efect de pârghie în piața produselor, serviciilor și lucrărilor eficiente energetic.

O concluzie generală este că activitățile de instruire care urmează să fie desfășurate în cadrul proiectului EFFECT, atât pe partea cererii cât și a ofertei, ar trebui să se bazeze pe **funcția educațională și funcțională și implementarea** procedurilor și proceselor de Achiziții Publice Eficiente Energetic.